

Președintele ales al României, Nicușor Dan, ține un discurs de la balconul sediului său de campanie în noaptea de 18 mai 2025.

Mai 2025

Republica Moldova, cu ochii pe rezultatul prezidențialelor din România

Temele ediției:

- 1.** Ion Chicu, președintele al PDCM: **Investițiile românești ar fi cel mai trainic și durabil pod peste Prut**
- 2.** Mădălin Necșuțu, jurnalist TVR Moldova: **Scutul românesc**
- 3.** Sergiu Tofilat, vicepreședinte al Partidului Schimbării: **Avem nevoie de linii de interconexiune pe energie electrică cu România**
- 4.** Angela Grămadă și Mihai Isac, analiști politici: **Cetățenii cu drept de vot din Republica Moldova au spus foarte clar: noi avem nevoie de București și Bucureștiul are nevoie de noi**

România a trăit și a depășit un examen periculos pe care nu-l mai experimentase de circa 25 de ani, de la alegerile prezidențiale din 2000, moment care a reprezentat un punct de inflexiune în istoria statului vecin.

În condițiile în care Republica Moldova este legată ombilical din punct de vedere economic și al parcursului său european de București, alegerea unui președinte pro-european în România a constituit o miză importantă pe malul stâng al Prutului.

Circa 158.000 de cetățeni moldoveni cu dublă cetățenie au doborât vechiul record de prezență la un scrutinul din România și au punctat

important în economia mare a cursei prezidențiale din România câștigată de candidatul pro-european, Nicușor Dan. Mai mult de atât, România a arătat că indiferent de cât de mare este implicarea Rusiei în alegerile din Europa, planurile Moscovei pot fi dejucate.

În perspectiva în care Republica Moldova se pregătește de alegeri parlamentare pe 28 septembrie este esențial faptul că semnalul din România este unul pozitiv, astfel încât forțele pro-europene vor putea capitaliza o parte din scorul partidei pro-europene de la București. Efectul de bumerang se va resimți și asupra votului din Republica Moldova în ceea ce se anunță din nou mai degrabă o confruntare și un vot geopolitic.

Știri pe scurt:

■ Ministrul Afacerilor Externe, Mihai Popșoi, s-a întâlnit pe 26 mai cu omologul său ucrainean, Andrei Sibiga, în timp ce oficialul ucrainean se afla în tranzit în Republica Moldova. Diplomații au discutat despre parcursul european al Republicii Moldova și Ucraina și invazia rusă din țara vecină. Andrei Sibiga a comunicat pe platforma X că s-a întâlnit cu Mihai Popșoi la Chișinău, în timp ce se întorcea în Ucraina. „L-am informat pe Mihai despre situația de pe câmpul de luptă și despre cele mai recente atacuri aeriene masive ale Rusiei asupra Ucrainei. Aceste lovituri brutale demonstrează că Putin respinge eforturile de pace și caută doar război, crimă și distrugere.

■ Lituania a oferit 100 de drone de tip FPV Moldovei pentru supravegherea spațiului aerian și sporirea securității țării, potrivit unui anunț făcut de premierul lituanian, Gintautas Paluckas, într-o conferință de presă comună, susținută la Chișinău cu omologul său moldovean, Dorin Recean, relatează agenția de presă IPN. Totodată, premierul de la Vilnius a menționat că Lituania rămâne un susținător ferm al aspirațiilor europene ale Moldovei și e pregătită să-și împărtășească expertiza și asistență tehnică pentru implementarea reformelor, astfel încât Moldova să devină membru al Uniunii Europene.

■ Premierul Dorin Recean a condamnat pe 26 mai intenția Tiraspolului de a impune prin lege cenzura online și control total al comunicațiilor în regiunea transnistreană. „Sarcina Guvernului, sarcina Republicii Moldova este să reintegreze regiunea transnistreană și să controleze corespunzător teritoriul. Acolo este un regim neconstituțional, unde cu părere de rău, la această etapă nu avem cum să intervenim ca legea să fie respectată”, a spus Recean. Noua lege propusă de așa-numitul „Soviet suprem” de la Tiraspol ar permite întreruperea accesului la servicii de internet și telefonie pentru persoanele fizice și juridice din regiunea transnistreană, fără o decizie judecătorească.

Investițiile românești ar fi cel mai trainic și durabil pod peste Prut

Co-fondatorul Blocului Alternativa, ex-premierul Ion Chicu, a oferit buletinului de politică externă al FES/APE un interviu în care am discutat despre viziunea sa legată de impactul alegerii unui nou președinte la București, în persoana lui Nicușor Dan, asupra Republicii Moldova. Am discutat pe larg despre relațiile economice dintre România și Republica Moldova și despre cum am putea atrage investitorii români peste Prut, în Republica Moldova. Situația de securitate din Ucraina și eforturile de pace care se fac în acest sens a fost un alt subiect de discuție. Vă invităm să citiți pe larg acest interviu:

■ Cum apreciați cursa pentru alegerile prezidențiale și mai ales rezultatul acestor alegeri din România?

■ A fost neobișnuit, în sensul că a durat mult, dar bine că s-a finalizat cu bine și putem întoarce această pagină. Am auzit la radio ce au vorbit președintele ales Nicușor Dan cu președintele interimar Ilie Bolojan la prima lor discuție în care au abordat subiecte ce țin de economie, deficit bugetar, inflație, etc.

Evident că acesta este un subiect foarte important și risc să afirm că perpetuarea situației de incertitudine și campania electorală care ține de circa un an și jumătate – am vedea aici și celelalte exerciții electorale de anul trecut – și-au lăsat amprenta. De aceea, suntem foarte bucuroși că alegerile prezidențiale s-au finalizat, iar România revine la viața pașnică și obișnuită.

Priorități și strategii

■ Care vedeți că ar trebui să fie prioritățile mandatului prezidențial al lui Nicușor Dan și dacă drumul european al Republicii Moldova, ca obiectiv strategic al României, ar trebui să fie una dintre ele?

■ Prioritățile ar trebui să fie acelea despre ce am început să vorbim și anume cele ce țin de partea economică. Eu sunt din acest domeniu și urmăresc evoluțiile indicatorilor economici, iar acest lucru preocupă. Am mai discutat și cu alți specialiști din domeniul afacerilor din România, care nu se arată optimiști. Este clar că este nevoie de reforme și de acțiuni foarte hotărâte pentru a schimba situația în economie.

Dacă ar fi să vorbim despre impactul acestor alegeri prezidențiale asupra Republicii Moldova, noi, cei de la Blocul Alternativa, avem foarte multe întâlniri cu oamenii. Constat că se speculează foarte mult precum că în Europa și România situația este proastă, iar întrebarea din partea lor este de ce vrem să mergem într-acolo?

Ceea ce vreau să spun este că cu cât mai repede se schimbă situația și se revine la normalitate din punct de vedere investițional și economic, cu atât mai repede seacă apa la moara celor care tot sperie lumea cu evoluții negative în Uniunea Europeană.

Din păcate, observăm că după acest maraton electoral societatea în România este foarte scindată. De aceea, cred că una din sarcinile de bază ale noului președinte, dar și a autorităților, este să restabilească pacea socială. Cred că în jur de cinci milioane au votat pentru candidatul care a pierdut alegerile, George Simion. Acest electorat ar trebui convins să lase în urmă toate supărările pentru ca statul să-și poată rezolva problemele cu care se confruntă.

■ **Cât este important ca România să-și revină din punct de vedere economic, ținând cont că circa 25% din exporturile Republicii Moldova, merg spre piețele din România?**

■ Este arhi-important ca acest lucru să se întâmple. Chiar și geografic vorbind, Republica Moldova este situată între două state – Ucraina, care este în război și nu avem ce aștepta în termeni de oportunități și avantaje economice acum de la ea, și România.

Astfel, deschidem lumea prin România și evident că sperăm foarte mult cât mai repede să se redreseze situația acolo, inclusiv la indicatorii despre care ați vorbit dumneavoastră. Ori fără investiții românești, eu ca economist, nu văd prea multe motive de optimism pentru noi. Nici la noi, pe malul stâng al Prutului, situația nu-i mai bună din punct de vedere al indicatorilor macro-economici.

Dacă nu vom avea investiții din România, eu nu cred că investitorii din alte țări mai îndepărtate vor avea un apetit mai dezvoltat să facă investiții în Republica Moldova. De aceea, chiar ne dorim revenirea cât mai rapid la o situație bună din punct de vedere al dezvoltării economice și sociale pentru țară. Este foarte importantă stabilitatea în România și, cum am spus și mai sus, nu în ultimul rând, aceasta trebuie să servească drept exemplu pentru atragerea noastră pe calea europeană.

Colaborare pentru parcursul european

■ **Din perspectiva ajutorului pe care România îl dă Republicii Moldova, pe ce tip de colaborare credeți că ar fi bine să meargă cele două state – Republica Moldova și România? Ce proiecte vedeți ca prioritare între București și Chișinău?**

Noi apreciem tot sprijinul financiar nerambursabil pe care România l-a oferit Republicii Moldova până acum și care ne este oferit în continuare. Totuși, ne-am dori o deschidere mai mare și mai multă determinare din partea business-ului românesc pentru țara noastră.

Noi suntem gata să facem o fâșie de 50-60 de kilometri de zonă economică liberă, de la nord până la sud, pe malul Prutului, pentru investiții românești, fără nicio piedică sau vreun obstacol. Nu vedem pentru noi o altă posibilitate de a ieși din impasul în care suntem. Reiterez, suntem foarte recunoscători pentru orice suport, dar ne dorim o mai multă determinare a business-ului românesc în Republica Moldova. Acesta ar fi cel mai trainic și durabil pod peste Prut – investițiile și implicarea în economie.

■ **Cât de importantă este interconectarea pe zona de infrastructură terestră și din perspectivă energetică a Republicii Moldova cu UE via România? Ce strategie viabilă vedeți în acest sens?**

■ Infrastructura este un element indispensabil pentru dezvoltarea economică. Cu cât vom avea mai multe astfel de proiecte, cu atât vor fi mai mari și oportunitățile pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova. Acestea sunt investiții publice în linii mari și apreciem foarte mult.

Cu toate acestea, cred că fără investiții private, investiții corporative în economie, podurile pe care le construim pe bani publici rămân mai puțin solicitate din punct de vedere economic și mai mult țin de partea spirituală a „podurilor de flori”, așa cum de multe ori le numim. De aceea, am vrea ca în paralel cu infrastructura rutieră, să aprofundăm relațiile economice. Republica Moldova chiar are ce oferi agenților economici și business-ului românesc aici, doar că e nevoie de mai mult curaj și determinare. Așadar, așteptăm investitorii români.

Oportunități și facilități pentru afaceri

■ **Care ar fi această oportunitate despre care vorbiți? În ce domenii vedeți dumneavoastră că ar putea pătrunde capitalul românesc și unde este zona de dezvoltare pe acest segment?**

■ Ne ghidăm tot timpul după principiul că business-ul știe cel mai bine în care sectoare să investească și nu guvernul este cel care ar trebui să gireze aici. Guvernul însă oferi facilități fiscale. De altfel, avem un cadru fiscal cu cote de impozite dintre cele mai mici.

Sperăm că putem restabili și unele piețe de desfacere pentru eventuale investiții în Republica Moldova. De asemenea, avem și un sector agricol subdezvoltat care, deocamdată, se mulțumește cu rolul de furnizor de materie primă, lucru care nu este tocmai satisfăcător. Eu mai cred că ar fi și industria de prelucrare. Procesarea ar fi un domeniu foarte interesant pentru investitori. Mai ales că acesta ar fi și un punct de atracție pentru materia primă

din Ucraina, pentru că cred că acolo vor avea nevoie de asemenea produse.

Infrastructura de transport este subdezvoltată în Republica Moldova. Mă refer și la transportul aerian. Avem un singur aeroport supraaglomerat. Aici așteptăm investiții, deoarece avem posibilități de oferit. Tot aici putem vorbi și de posibilitățile de investiții în aeroportul din zona de nord de la Mărculești sau Bălți, dar și în sudul țării ar fi astfel de oportunități. Dacă România a reușit să construiască câte un aeroport în fiecare centru județean, de ce nu ar putea să o facă și în Republica Moldova?

Noi avem cadre bune și un potențial enorm pe ceea ce se numește digitalizare, astfel că am putea să oferim multe oportunități în domeniul IT. Avem regimul acesta fiscal special pentru domeniul IT, care este atractiv pentru foarte multe companii din lume.

Ar fi multiple domenii în care business-ul ar fi interesat. Evident, aș face aici o remarcă și anume că trebuie să fim furnizori de stabilitate, de garanții și securitate a investițiilor. Asta rămâne deja ca Guvernul sau politicul să le asigure. Dar, din punct de vedere economic, eu afirm, în toată cunoștința de cauză, că noi suntem atractivi pentru investitori.

Invazia rusă în Ucraina și consecințele ei

■ **Ați menționat două cuvinte importante mai devreme – Ucraina și securitate. În acest context, vrem să vă întrebăm cât de important este pentru Republica Moldova ca România să continue sprijinul pentru Ucraina, ținând cont că Ucraina este în acest moment scutul care apără Republica Moldova de pericolul militar ce ar putea veni dinspre Federația Rusă?**

■ Ucraina a rezistat până acum agresiunii și atacurilor asupra sa, datorită sprijinului venit dinspre Occident, dar și al României, datorită poziționării sale geografice ca vecin al Ucrainei.

Cred că toate statele europene, mai ales vecinii, trebuie să susțină Ucraina, inclusiv pentru eforturile de a se ajunge la o pace. Din ce vedem, parcă se fac eforturi pentru a opri acest război.

Perpetuarea acestui război va avea consecințe nefaste pe mai multe decenii înainte. Noi trebuie să înțelegem că chiar și în momentul când se opresc luptele, urmează alte fenomene care de regulă însoțesc acest lucru. Mă refer aici la lipsa de securitate, banditism, situații sociale grele etc. Noi trebuie să gestionăm toate aceste situații, chiar și după ce tunurile nu vor mai trage în Ucraina.

Suportul din partea partenerilor pentru Ucraina este foarte mare, dar acum ar fi foarte bine ca, în paralel cu ajutorul care este acordat în plan militar, să fie susținute eforturile de pace.

Colaborarea cu Bucureștiul

■ **Care ar fi oferta electorală a blocului Alternativa pe dimensiunea colaborării cu România și cum evaluați conlucrarea pe care o aveți în prezent cu politicieni sau partide din România?**

■ Eu o să vă aduc un exemplu practic din activitatea mea relativ recentă de prim-ministru. Când Guvernul Republicii Moldova a aprobat hotărârea de guvern legată de activele statului care urmează a fi privatizate, primul care a văzut această listă a fost domnul ambasador al României la Chișinău. Asta ca să fie clară poziția noastră.

Eu reiterez că pe partea economică noi contăm foarte mult pe investițiile private din România. Și nu doar private, bineînțeles. Mai precis, o zonă economică liberă din nord până la sud, limitrofă râului Prut, cu multiple avantaje pentru Chișinău.

Noi am pus mereu accent pe partea economică a relației. Aici noi vedem sursa de finanțare pentru celelalte necesități și mizăm foarte mult pe business-ul românesc în mod special. Eu am avut întâlniri și discuții cu Asociația Investitorilor Români în Republica Moldova și sunt bucuros că între timp au mai venit investiții. Văd proiecte de interconectare pe dimensiunea energetică. Asta e exact ceea ce ne dorim. Mi-aș dori doar ca business-ul românesc să fie prezent și în sectoare nu neapărat de energie, care sunt niște monopoluri naturale. Astfel că așteptăm business-ul românesc în toate sectoarele și trebuie să fim gata să oferim toate condiții pentru acest lucru.

■ **Ați menționat obiectivele strategice ale Republicii Moldova și voiam să vă întreb cum vedeți Dvs o potențială investiție a unei companii din România și anume cea care gestionează portul Constanța, în Portul Giurgiulești, în contextul în care aceasta a depus deja prima ofertă către BERD pentru privatizarea acestui port din Republica Moldova?**

■ Anterior, m-am referit la potențialele investiții pe care România le-ar putea face în „porturile aeriene” ale Republicii Moldova. Dar așteptăm bucușii investitorii români și în acest sector, la acest capitol și eu nu văd mare diferență atunci când vorbim de asemenea despre un port naval, în speță portul Giurgiulești. Eu sper că Portul Constanța, cel care a licitat deja pentru Portul Giurgiulești, să ofere cele mai bune condiții pentru dezvoltare, astfel ca să câștige acest concurs.

Trebuie să menționez că se fac multe speculații referitor la acest port. Din păcate, unii politicieni prezintă cumva această informație că statul vinde ceva ce este al nostru, fapt care nu este adevărat și ar trebui dezmințit, deoarece acest lucru nu face bine [Portul Internațional Liber Giurgiulești este deținut de BERD prin gestionarea sa de către compania Danube Logistics - n.r.]. Așteptăm investitori în toate domeniile, inclusiv în porturi.

■ **Vă mulțumim!**

Scutul românesc

Victoria candidatului pro-european la București: Ucraina își păstrează un aliat, iar Moldova are o șansă de a-și continua parcursul european

Editorial semnat de Mădălin Necșuțu și preluat din IPG Journal de la Kiev

Alegerile prezidențiale din România au reprezentat un moment de răscruce – nu numai pentru țară în sine, ci și pentru Europa și întreaga regiune – în contextul războiului hibrid al Rusiei împotriva țărilor democratice. Câștigătorul final a fost candidatul independent pro-european Nicușor Dan, care a obținut 53,6 % din voturi, în fața populistului de extremă dreaptă George Simion, cu 46,4 %.

Lupta din interiorul României nu a fost doar o competiție între doi candidați – a fost vorba despre alegerea direcției de dezvoltare a țării într-un moment critic. România își menține cursul geopolitic de un sfert de secol, de la alegerile prezidențiale din 2000. Atunci, alegătorii au avut de ales între un candidat favorabil UE și NATO și un candidat de extremă dreapta care dorea să țină România în afara acestor alianțe. România a aderat la NATO în 2004 și la UE în 2007.

Pandemia COVID-19 și invazia Rusiei în Ucraina au determinat România să formeze un guvern de coaliție format din cele două partide principale, Partidul Social Democrat și Partidul Național Liberal. Cu toate acestea, această „alianță neconvențională” nu a reușit să ofere politici publice eficiente în timpul crizei. Deciziile manageriale luate în cadrul acestei coaliții au condus la dificultăți economice, în special la un deficit bugetar în creștere, și nu au fost explicate în mod corespunzător publicului, care, prin urmare, a început să perceapă guvernul ca fiind arogant și insolent.

Guvernul de coaliție format din cele două partide principale – Social Democrat și Național Liberal – nu a reușit să ofere politici publice eficiente în vremuri de criză

Inegalitatea veniturilor și restricțiile opace privind libertatea de circulație au provocat tensiuni sociale și au creat condiții favorabile pentru ca mișcările populiste și extremiste să obțină sprijin în rândul populației.

Partide precum Alianța pentru Unirea Românilor (AUR) și Partidul Tineretului (POT) au întruchipat aceste extreme și au primit sprijin în conformitate cu interesele Kremlinului în regiune. Deși legăturile directe dintre aceste partide și Moscova nu au fost dovedite, sprijinul Rusiei prin propagandă, social media sau asistență logistică pentru campaniile electorale este evident.

Populiștii anti-UE și anti-NATO au fost sprijiniți de Kremlin, ceea ce a contribuit la ascensiunea lor, la răspândirea teoriilor conspirației și la un val de ură în societate, care a sporit polarizarea acesteia.

România este aliatul indispensabil al Kievului

România preferă să ajute Ucraina într-o manieră nepublică, pentru a nu favoriza partidele populiste care folosesc acest subiect în retorica lor electorală. În ciuda acestui fapt, ea rămâne partenerul occidental esențial al Ucrainei. România are cea mai lungă frontieră cu Ucraina, de 613 kilometri, cu aproape 100 de kilometri mai lungă decât frontiera polono-ucraineană.

În timpul celor trei ani de război total, România a devenit un nod logistic vital pentru livrarea de arme și alte ajutoare din Occident către Ucraina. Țara însăși a avut, de asemenea, o contribuție semnificativă la sprijin, în special cu muniție.

Dan a acționat cu prudență în sprijinirea Ucrainei

În timp ce alte state din regiune ezitau, România a oferit Ucrainei unul dintre cele patru sisteme de apărare antirachetă Patriot ale sale, deși la momentul respectiv mai erau în serviciu doar două sisteme operaționale. Decizia a stârnit numeroase controverse în România, însă necesitatea strategică a primat. Transferul sistemului a devenit o prioritate pentru București, care a fost imediat exploatată de propaganda pro-rusă și de forțele radicale.

După alegeri, președintele nou ales, Nicușor Dan, și-a exprimat dorința de a continua să sprijine Ucraina și și-a anunțat intenția de a crește cheltuielile pentru apărare.

Deși sprijinul pentru Ucraina nu apărea în programul său electoral oficial, Dan și-a declarat deschis solidaritatea cu Kievul – chiar cu riscul de a pierde o parte din electorat. Dorința sa de a ridica această problemă sensibilă, în special în contextul unor relatări populiste larg răspândite potrivit cărora ajutorul acordat Ucrainei ar putea atrage România într-un război cu Rusia, s-a dovedit a fi o strategie eficientă.

Dan a acționat cu prudență pe tema susținerii Ucrainei. În același timp, președintele ucrainean Volodymyr Zelensky, la scurt timp după alegerea sa, a asigurat disponibilitatea Kievului de a fi un bun vecin și partener al României. Acest lucru arată determinarea ambilor lideri de a contracara în mod discret, dar consecvent, amenințarea venită din partea Kremlinului.

Mize geostrategice și perturbarea planurilor Moscovei

Rusia a încercat să își „pună” marioneta în scaunul prezidențial de la București pentru a destabiliza România, a priva Ucraina de un aliat strategic și a consolida diviziunile din societatea românească prin manipularea opiniei publice prin intermediul rețelelor sociale. Dar poporul român a reușit să înfrângă planurile Moscovei.

În plus, victoria candidatului pro-european Nicușor Dan este un semnal important în ajunul alegerilor parlamentare din Moldova, care vor avea loc în luna septembrie a acestui an.

Forțele europene speră la un mandat pentru încă patru ani, la continuarea reformelor proeuropene la Chișinău și la slăbirea forțelor politice pro-ruse. Este esențial ca Moldova să formeze o majoritate parlamentară, cu un guvern pro-european care va coopera eficient cu președintele Maia Sandu.

Rusia investește deja resurse semnificative în războiul hibrid împotriva Moldovei

Un nou ciclu politic de patru ani, marcat de sinergii între președinte, guvern și parlament, va permite Moldovei să se apropie de UE. Rusia investește deja resurse semnificative în războiul hibrid împotriva Moldovei – estimate la aproximativ 200 de milioane de dolari pentru aceste alegeri – în încercarea de a influența alegătorii prin intermediul unei rețele înființate la Moscova de oligarhul moldovean fugar Ilan Șor.

Situația din România se stabilizează, ceea ce nu este cazul Poloniei, un alt aliat-cheie al Ucrainei de care depinde o mare parte din sprijinul său occidental. Alegerile prezidențiale din Polonia, cu un al doilea tur de scrutin la 1 iunie între Rafal Trzaskowski și Karol Nawrocki, vor fi un moment critic. În cazul în care centristul Trzaskowski îl va învinge pe naționalistul Nawrocki, Ucraina va câștiga un alt partener strategic de încredere – asociat cu România. Prin urmare, este esențial să contracarăm planurile Moscovei, astfel încât vecinii puternici ai Kievului să rămână fermi în sprijinul lor pentru Ucraina.

Scenariul ideal pentru regiune este ca toți vecinii Ucrainei, și anume România, Polonia și Republica Moldova, să aibă guverne și președinți proeuropeni. O astfel de constelație politică – combinată cu determinarea și reziliența ucrainenilor de pe linia frontului – ar crește fără îndoială șansele de victorie. Dar dorința Rusiei de a perturba acest scenariu nu ar trebui subestimată. Prin urmare, vigilența și acțiunea coordonată trebuie să rămână o prioritate absolută.

Avem nevoie de linii de interconexiune pe energie electrică cu România

Vicepreședintele Partidului Schimbării, Sergiu Tofilat, a acordat un interviu buletinului de politică externă al FES/APE în care am discutat despre impactul alegerilor prezidențiale din România asupra Republicii Moldova, România fiind principalul partener comercial al Chișinăului, dar și cel mai vocal avocat al Republicii Moldova la Bruxelles. Am mai discutat despre implicațiile rezultatului alegerilor pentru alegerile parlamentare în Republica Moldova care vor avea loc pe 28 septembrie curent, dar și despre sprijinul pe care cele două state îl acordă Ucrainei în contextul invaziei militare ruse. Vă invităm să citiți pe larg acest interviu:

■ Cum apreciați cursa pentru alegerile prezidențiale și mai ales rezultatul acestor alegeri din România?

■ În primul rând, vreau să remarc că România nu a căzut în plasa Kremlinului. A fost o mobilizare exemplară la vot, deoarece cetățenii au înțeles pericolul, iar aceste rezultate bucură. Cu toate acestea, rezultatele denotă două probleme structurale din punctul meu de vedere. Prima problemă este că o bună parte din societate este nemulțumită de clasa politică – de “establishment”. În acest sens, am văzut care au fost rezultatele candidaților propuși de partidele de la guvernare. Așadar, lumea este nemulțumită. Lucrurile nu merg în direcția corectă.

A doua problemă, care în opinia mea este destul de gravă, este că o mare parte din societate crede în populism, în teorii conspiraționiste și în minciuni. Sau în marketing politic, așa cum se exprimă un candidat despre aceste lucruri.

În acest context, această problemă trebuie abordată frontal, deoarece ea poate genera riscuri pe viitor. Vor fi alegeri parlamentare și rezultatele pot să fie neplăcute. Poate aici România ar putea învăța din experiența Republicii Moldova, deoarece noi nu avem aici candidați susținuți de la Kremlin care să aibă mare popularitate.

Priorități și raportări la drumul european al Chișinăului

■ Care vedeți că ar trebui să fie prioritățile mandatului prezidențial al lui Nicușor Dan și dacă drumul european al Republicii Moldova, ca obiectiv strategic al României, ar trebui să fie una dintre ele?

■ România este principalul partener economic al Republicii Moldova, dacă ne uităm din perspectiva exportului și a relațiilor comerciale.

Republica Moldova beneficiază foarte mult de susținerea României din perspectiva securității energetice. Pentru că noi am fost șantajați de Kremlin cu deconectarea gazelor, cu aprovizionarea cu energie electrică, iar România a fost cea care ne-a ajutat foarte mult în acest sens.

Și contăm în continuare pe sprijinul României, dar evident că trebuie să întreprindem și noi, Republica Moldova, măsuri să ne consolidăm securitatea energetică.

Mai mult, România este deja membru al UE și cunoaște mult mai bine procesul decizional și, evident, în parcursul Republicii Moldova de aderare la Uniunea Europeană, avem nevoie de experiența României și de susținerea decidenților politici de România.

Este cu siguranță utilă expertiza profesioniștilor din România în ceea ce ține de asimilarea fondurilor

europene, deoarece este important să ai oameni competenți care să scrie proiecte, să le implementeze, să monitorizeze și să raporteze. Pe partea aceasta, noi în Republica Moldova avem un deficit mare de cadre și evident este nevoie să pregătim specialiști.

Oportunități de colaborare

■ **Din perspectiva ajutorului pe care România îl dă Republicii Moldova, pe ce tip de colaborare credeți că ar fi bine să meargă cele două state - Republica Moldova și România. Ce proiecte vedeți ca prioritate între București și Chișinău?**

■ Un domeniu prioritar este sigur securitatea energetică. Avem nevoie de linii de interconexiune pe energie electrică cu România. Proiectele sunt în desfășurare. Va fi finalizată conexiunea Vulcănești-Chișinău, astfel încât linia care ne conectează în acest moment cu România să nu treacă mai întâi pe malul stâng al Nistrului și după aceea să ajungă la Chișinău. Trebuie să avem o conexiune directă.

Urmează apoi încă două proiecte: o linie electrică în regiunea de nord, Suceava-Gădălin, și una la centru, de la Chișinău spre Iași-Gutinaș. Acestea sunt lucrări care se realizează pe ambele maluri ale Prutului, pe teritoriul Republicii Moldova și al României. Și ar fi bine să le finalizăm în timp util. Acest lucru va consolida securitatea energetică a Republicii Moldova. Evident, mai este vorba de aprovizionarea cu gaze. Republica Moldova importă 100% din consumul de gaze, iar România are rezerve în Marea Neagră.

Deja a fost anunțat că întreprinderea noastră de stat Energocom a semnat un contract pe termen lung pe importul de gaze din România, dar acest lucru va fi întreprins din 2027 și va contribui la întărirea securității energetice a Republicii Moldova.

■ **Pe partea de infrastructură rutieră, vedeți importanța unor proiecte comune din acest punct de vedere?**

■ Eu cred că este necesar, pentru că de calitatea infrastructurii rutiere și feroviare depinde dezvoltarea economică și fluxul de mărfuri. Deci, da, sunt necesare investiții pe partea rutieră prin crearea de coridoare pentru o circulație mai operativă a transportului de mărfuri, dar și de pasageri.. Dar cred că problema cea mai mare este partea de infrastructură feroviară. Aname infrastructura feroviară în Republica Moldova ar trebuie să fie o prioritate întrucât este degradată și necesită investiții.

■ **Care ar fi oferta electorală a Partidului Schimbării pe dimensiunea colaborării cu România?**

■ Noi suntem parte a blocului „Împreună”, iar colegii din acest bloc politic au un parteneriat cu PNL-ul din România și acest lucru trebuie valorificat. Noi trebuie evident să păstrăm relații constructive bilaterale cu România, care e principalul nostru partener și să vedem în ce măsură putem urgenta implementarea proiectelor existente și ce inițiativă noi se pot implementa cu sprijinul României.

Sprijin pentru Ucraina

■ **Cât de important este pentru Republica Moldova ca România să continue sprijinul pentru Ucraina, ținând cont că Ucraina este în acest moment scutul care apără Republica Moldova de pericolul militar ce ar putea veni din partea Federației Ruse?**

■ Noi astăzi în Republica Moldova putem dormi liniștiți doar datorită curajului și rezistenței armatei Ucrainei, care ne protejează de agresiunea lui Putin. Și în acest context orice sprijin este important pentru ca armata Ucrainei să învingă în această agresiune. Și evident ne-am bucurat dacă România va intensifica sprijinul pentru Ucraina.

Dar, repet, este nevoie de un efort colectiv din partea tuturor statelor dezvoltate pentru a susține Ucraina și pentru a pune presiune pe administrația de la Kremlin să înceteze această agresiune. Nu este ușor, dar prin eforturi conjugate eu cred că aveam șanse de izbândă.

■ **Cum vedeți posibilitatea ca Republica Moldova, alături de România, să participe la reconstrucția Ucrainei și ce fel de potențial ar însemna acest lucru din perspectivă economică?**

■ Republica Moldova este vecinul Ucrainei și cu siguranță o bună parte din tot ce înseamnă fluxul de materie primă, materiale de construcție, utilaje, asistență, va trece prin Republica Moldova. Acest lucru necesită logistică, infrastructură dezvoltată, cadre calificate ca să putem gestiona tot acest proces și de ce nu să punem și noi umărul la reconstrucția Ucrainei.

Așadar, prin Republica Moldova va fi un tranzit mare de asistență pentru refacerea Ucrainei și trebuie să fim gata de acest proces. Nu sunt sigur că ne putem descurca cu forțe proprii și de aceea, da, aici probabil putem conta pe sprijin din partea României, din partea Uniunii Europene.

Cetățenii cu drept de vot din Republica Moldova au spus foarte clar: noi avem nevoie de București și Bucureștiul are nevoie de noi

Am stat de vorbă cu doi analiști din România, Mihai Isac și Angela Grămadă, directoarea think-tank-ului Experts for Security and Global Affairs (ESGA), despre care ar trebui să fie prioritățile mandatului noului președinte al României, Nicușor Dan, în special în partea ce ține de Republica Moldova și Ucraina. Am mai discutat și despre impactul alegerilor prezidențiale din România asupra Republicii Moldova, care se pregătește și ea de alegeri parlamentare în această toamnă. Vă invităm să citiți interviurile în rândurile ce urmează:

Angela Grămadă, directoarea Experts for Security and Global Affairs (ESGA)

■ Care vedeți că sunt primele măsuri pe care noul președinte al României, Nicușor Dan, trebuie să le ia în calitate de șef al statului? Care sunt prioritățile mandatului său?

■ Cred că pe interior are două priorități. Prima se referă la modul în care va gestiona discuțiile cu partidele politice privind crearea unui nou guvern. Nu cred că va fi o misiune ușoară știind modul în care se poziționează fracțiunile din diferite partide care au depășit pragul electoral în noiembrie 2024 și cunoscând care au fost prioritățile acestor formațiuni politice în privința alegerilor prezidențiale, adică modul în care au oferit susținerea unui sau altui candidat.

Nu e neapărat problema la Nicușor Dan, problema este la aceste formațiuni politice care au o istorie destul de lungă în viața politică de la București, dar care acum par să fi intrat într-o degringoladă în sensul că nu mai pot gestiona relația cu votantul, cu cel care le oferă această susținere sau o parte din suveranitatea.

Cea de-a doua provocare mare va fi modul în care va reuși să gestioneze situația social-economică din țară, pentru că aici știm foarte bine că există anumite probleme și dificultăți. Există o scădere a încrederii în capacitatea instituțiilor de resort din România de a face față crizelor, în special unei crize economice.

Acest lucru a fost menționat și de Nicușor Dan în mai multe debateri publice la diferite televiziuni. Noul președinte își dă foarte bine seama că va fi o provocare pentru el să convingă partidele politice că România are nevoie de stabilitate, de un guvern care să facă față acestor crize și provocări împreună cu el.

Mandatul președintelui nu este egal cu al unui prim-ministru, dar el totuși poate să influențeze anumite tendințe sau discuții dacă va fi un mediator bun în ceea ce privește aceste două priorități. Deci stabilitatea politică, într-o formă sau alta, și gestionarea problemelor din domeniul social-economic vor fi cele mai mari provocări.

La pachet mai vin și justiția, afacerile interne, administrația centrală și locală, adică reformele pe care Dan le-a anunțat în campania electorală că va încerca să le propună și să le promoveze. Dar cele două menționate mai devreme rămân a fi prioritățile mandatului său prezidențial în ceea ce privește situația internă, adică afacerile interne ale statului.

Impact asupra Republicii Moldova

■ Cum vedeți relația cu Republica Moldova și mai ales ce fel de semnal este alegerile prezidențiale câștigate de un candidat pro-european în perspectiva alegerilor parlamentare din toamnă de la Chișinău?

■ Impactul cred că poate fi apreciat și din modul în care Rusia a reacționat după anunțarea primelor rezultatelor în seara alegerilor, atunci când purtătoarea de cuvânt a Ministerului de Externe al Federației Rusă a spus că democrația românească este o mocirlă și ar trebui să ieșim singuri din ea.

Noi de altfel ne-am bucura dacă Federația Rusă nu ne-ar ajuta să ieșim din această mocirlă, așa cum o face deja. Acesta este de altfel și semnalul Bucureștiului și anume că putem ieși din mocirlă fără ca să fim asistați așa cum Rusia a încercat să o facă în ultimele șase luni de zile.

Pe de altă parte, eu nu aș privi mesajul transmis de București, ci mesajul transmis de Republica Moldova prin votul pe care l-a dat. Acele 88 de procente de vot date lui Nicușor Dan din Republica Moldova au fost și o demonstrație a faptului că suntem parte a unui trecut și prezent comun, cu aceeași istorie, identitate și limbă. În același timp, a fost și un mesaj în care Republica Moldova, adică cetățenii cu drept de vot din Republica Moldova, au spus foarte clar că noi avem nevoie de București, iar Bucureștiul are nevoie de noi, adică ne putem ajuta reciproc și nu trebuie să renunțăm unii la ceilalți. Este adevărat că alte forțe politice au încercat să transmită un alt fel de mesaj, unul destul de agresiv și mă refer aici la amenințarea cu retragerea cetățeniei. Acest lucru nu s-a întâmplat doar în Republica Moldova, ci și în alte state membre ale Uniunii Europene, acolo unde moldovenii cu drept de vot la alegerile din România au votat împotriva unui discurs agresiv, unui discurs care s-a întors la retorica aceea de nedreptate istorică și care practic a arătat că există o Românie care, indiferent de realități, poate să recurgă la niște măsuri foarte urâte, mesaje care să dezbine și nu să unească, și să arate cu degetul spre niște cetățeni care au avut un alt curs istoric.

Nu a fost corect din partea acestor forțe politice să folosească mesajul cetățeniei române pe post de sperietoare. Acesta a fost mesajul pe care l-au transmis locuitorii din Republica Moldova cu drept de vot către o anumită forță politică de la București.

Moldovenii au mai spus că atunci când vorbim despre integrare europeană nu vorbim doar despre un proces, o procedură, ci inclusiv despre o reunificare pe care toți o trâmbează, dar prea puțini încearcă să o atingă prin măsuri concrete.

Am apreciat și mesajul lui Nicușor Dan, care a menționat, deja după obținerea victoriei clare, faptul că va rămâne un partener pentru Republica Moldova și pentru parcursul ei european.

Acest lucru a fost important, dar sper că nu se va limita doar la vizite ale Republicii Moldova în campanii electorale și că va descoperi ceva mai mult decât Chișinăul și împrejurimile sale. Eu aștept de la el mult mai multă acțiune.

Sprijin pentru Ucraina

■ **Cum vedeți că ar putea evolua relația dintre București și Kiev din această perspectivă a alegerii unui nou președinte?**

■ Dacă o să vă uitați pe programul lui Nicușor Dan pentru mandatul său prezidențial, o să observați că Ucraina nu este amintită acolo. În schimb, este amintit parteneriatul strategic cu Statele Unite, relația cu Uniunea Europeană, prioritatea strategică numărul unu fiind Republica Moldova.

Ucraina a fost cumva omisă. Totuși, în discursurile sale din debaterile publice, Dan a menționat de mai multe ori că România trebuie să rămână alături de Ucraina și că trebuie să facem tot posibilul ca și în continuare să preservăm securitatea în regiune, inclusiv prin creșterea cheltuielilor pentru domeniul apărării până la 3,5% din PIB.

Așadar, din această perspectivă, putem să spunem că asistența României pentru Ucraina va avea continuitate. Am văzut și mesajul lui Volodimir Zelenski, care a mulțumit încă o dată României pentru tot ce a făcut, deși a ales să nu facă public sprijinul său.

Noul președinte a vorbit și despre deschiderea Kievului pentru a lucra asupra problemelor, adică de a le găsi o soluție și nu de a le menține pentru a obține voturi în anumite momente electorale.

Eu cred că va exista continuitate, dar aici depinde foarte mult și de oamenii cu care se va înconjura noul președinte al României, consilierii în domeniul securității și apărării. Sper totuși că va alege ce e mai bun pentru România.

Mihai Isac, analist politic și de securitate

■ **Care sunt prioritățile pe care le vedeți la începutul acestui mandat prezidențial pentru Republica Moldova?**

■ România are drept prioritate asigurarea unei stabilități politice și economice. În acest scop, Nicușor Dan anunța deja că va declanșa negocieri cu partidele pro-europene în încercarea de a forma o coaliție de unitate națională care să formeze un cordon sanitar în jurul partidelor așa-zis suveraniste din Parlamentul de la București, pentru a asigura o majoritate stabilă.

O parte din partide – Uniunea Salvați România (USR), Uniunea Democrată a Maghiarilor din România (UDMR) sau Partidul Național Liberal (PNL) – a transmis semnale că sunt pregătiți să participe la discuții. Partidul Social-Democrat (PSD) nu a avut încă o poziție clară în acest sens. Modul în care Partidul Social Democrat se va raporta la aceste negocieri va determina dacă aceste negocieri vor avea sau nu rezultatul dorit.

Nicușor Dan dorește să evite declanșarea alegerilor parlamentare anticipate. Aceste alegeri parlamentare anticipate ar putea să fie folosite de partidele așa-

zis suveraniste pentru a încerca să-și ia revanșa. S-ar putea atunci să avem un parlament dominat de forțele suveraniste, care în alianță cu anumite elemente din Partidul Social Democrat, să formeze chiar o coaliție.

Domnul Ilie Bolojan [președintele Senatului] este, până în acest moment, numele pus în discuție pentru ocuparea funcției de premier, dar, după cum spuneam, contează foarte mult ce va decide PSD în perioada următoare.

Urmează câteva săptămâni ale „cuțitelor lungi” în toate partidele, inclusiv în USR, PSD, PNL, din cauza războiului intern pentru preluarea funcțiilor de conducere în aceste formațiuni.

În acest context, Nicușor Dan are sarcina dificilă de a asigura un guvern stabil. Guvernul stabil este necesar pentru a putea redresa situația economică a României. Sunt probleme grave la nivel bugetar, la nivel de investiții. Au fost suspendate proiecte importante, cum este construcția de autostrăzi spre Republica Moldova. Rămâne de văzut dacă Nicușor Dan va avea capacitatea să-și aleagă înțelept colaboratorii pentru a-și implementa strategia.

Faptul că Nicușor Dan nu are în spate un partid puternic este în acest moment un handicap și foarte probabil vor exista încercări ale PNL sau USR de a-l atrage pe actualul președinte de partea lor pentru a deveni un partid prezidențial și pentru a se folosi de imaginea de salvator pe care o are în acest moment Nicușor Dan.

Aliat vital pentru Republica Moldova

■ **Ținând cont că România este principalul partener economic al Republicii Moldova, ce ar însemna o redresare a economiei României pentru țara vecină și cum vedeți acest aspect?**

■ O Românie puternică este un aliat de nădejde al Republicii Moldova. Orice creștere economică a României are urmări imediate și benefice pentru Republica Moldova. Aici vorbim despre creșterea capacității de sprijin din partea României pentru Republica Moldova, creșterea capacității de investiții a mediilor de afaceri din România care doresc să se implice în Republica Moldova. În același timp, o economie stabilă înseamnă un mediu politic stabil, ceea ce ar facilita instituțiilor statului român o mai mare implicare în susținerea Republicii Moldova. Desigur, acest lucru a avut loc și se va realiza în limitele impuse de Constituția Republicii Moldova, fără a încălca neutralitatea acestui stat.

Semnal pozitiv

■ **Ce înseamnă alegerea unui nou președinte aici la București pentru votul la alegerile parlamentare din toamnă din Republica Moldova? Este acesta un semnal pozitiv pentru forțele pro-europene?**

■ Da, este un semnal pozitiv pentru forțele pro-europene. Alegerea lui Nicușor Dan în funcție de președinte al României este o înfrângere a Federației Ruse în lungul război hibrid pe care aceasta l-a declanșat împotriva democrațiilor din Uniunea Europeană și statele partenere.

Alegerea lui Nicușor Dan ca nou președinte al României nu trebuie să fie folosită de actuala conducere de la Chișinău pentru a stopa efortul să facă reforme în ideea că victoria lui Nicușor Dan asigură automat victoria Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS) la alegerile parlamentare din toamnă din Republica Moldova.

Este nevoie ca clasa politică de la Chișinău să îngroape securea războiului și să facă cu adevărat demersuri pentru a crea un pol pro-european la aceste alegeri parlamentare. Chiar dacă victoria lui Nicușor Dan oprește deocamdată aceste demersuri ale Federației Ruse în România, apropierea alegerilor parlamentare din Republica Moldova va duce la intensificarea eforturilor Moscovei de a stopa parcursul european al Chișinăului.

■ **Ce înseamnă alegerea lui Nicușor Dan pentru Ucraina și sprijinul de care are nevoie Ucraina în aceste vremuri grele de război, ținând cont că România este una dintre principalele rute de logistică pentru ajutorul pentru Ucraina?**

■ După vizita obișnuită pe care președintele Nicușor Dan o va efectua cu siguranță la Chișinău în perioada imediat următoare, ne așteptăm ca una din următoarele sale vizite să fie la Kiev. Nicușor Dan s-a remarcat ca un susținător al Ucrainei.

Este important să înțelegem faptul că sprijinul românesc pentru Ucraina se va intensifica atât în format bilateral, cât și la nivelul instituțiilor europene. În același timp, trebuie să ne uităm cu înțelegere la faptul că și Nicușor Dan are nevoie de o perioadă de timp pentru a se acomoda în noul său rol și pentru a-și selecta echipa care va gestiona aceste dosare grele.

Dar Nicușor Dan are o susținere importantă la nivelul Uniunii Europene, inclusiv din partea președintelui francez Emmanuel Macron, iar acest lucru va permite României să joace pe un rol important în arhitectura relațiilor dintre Ucraina și blocul comunitar.

Cooperare euro-atlantică

■ **Cum vedeți relația cu Uniunea Europeană și SUA pe care vrea să o aibă noua administrație prezidențială de la București? Cum se va raporta noul președinte la cei doi aliați strategici ai României?**

■ Alegerea lui Nicușor Dan în fruntea României și actuala criză politică neoficială provocată de decizia premierului Ciolacu de a-și depune demisia și demersurile de nominalizare a unui nou premier oferă un respiro Bucureștiului care ar putea să identifice noi modalități de

a convinge Uniunea Europeană să permită implementarea anumitor derogări de la regulile UE pentru a permite absorbția mai multor fonduri europene.

Este un semnal transmis clar statelor partenere că România rămâne ferm ancorată în spațiul euroatlantic. Dar în același timp, această imagine a lui Nicușor Dan de salvator al democrației din România se poate întoarce împotriva lui și împotriva României dacă acest stat nu va ști să gestioneze bine relațiile cu partidele politice.

În acest moment, România se bucură de un respiro iar statele partenere din Uniunea Europeană au demonstrat în mod clar disponibilitatea lor de a participa la relansarea economiei din România.

Referitor la relația dintre România și Statele Unite, în acest moment, aceasta este în stand-by. Din fericire, am văzut că discursul pro-american a fost monopolizat de către George Simion, iar când mă refer la discursul pro-american, am în vedere de fapt discursul pro-Trump, dar cu siguranță, cu sprijinul factorilor de decizie de la nivelul Uniunii Europene, se va identifica o modalitate ca administrația Nicușor Dan, cimentată de victoria clară obținută la alegerile prezidențiale, să intre în relații directe cu administrația Trump. Având în vedere modul tranzacțional în care Donald Trump înțelege să implementeze politica externă a Statelor Unite, este bine ca și Nicușor Dan și oamenii din jurul său să ia niște lecții în arta de a face lobby.

■ **Ce lecție este pentru Chișinău, în perspectiva alegerilor parlamentare din toamnă din Republica Moldova, faptul că România totuși a rezistat populismului și dezbinării promovate și încurajate de Rusia în timpul campaniei prezidențiale din România?**

■ Un astfel de episod a avut loc deja în Republica Moldova și mă refer aici la faptul că în toamna anului trecut foarte multe persoane au votat cu Maia Sandu, care a răspuns la încercările Federației Ruse de a deturna alegerile prezidențiale și referendumul pentru integrare europeană.

Concomitent, trebuie să înțelegem că ceea ce s-a întâmplat la 3 noiembrie 2024 în Republica Moldova sau ceea ce s-a întâmplat pe 18 mai 2025 în România nu se va întâmpla neapărat la alegerile de pe 28 septembrie în Republica Moldova. Este nevoie ca autoritățile de la Chișinău să îngroape securea războiului și să poarte discuții clare cu factorii politici pro-europeni din Republica Moldova.

Una din lecțiile importante din toate aceste experiențe pentru Republica Moldova trebuie să fie aplicarea legii. Faptul că în România s-a aplicat o legislație electorală clară, care a prevenit sau cel puțin a limitat influența Rusiei, s-a văzut în mod clar inclusiv în timpul zilei alegerilor prezidențiale propriu-zise. Autoritățile române au reclamat atacuri cibernetice care au afectat infrastructura electorală a statului român.

■ **Vă mulțumim!**

Imprint

Editor

Friedrich-Ebert-Stiftung e. V. sucursala Chișinău (Moldova)
Strada București 111, Chisinau, MD-2012, Republica Moldova
moldova.fes.de
E-mail: fes.moldova@fes.de
Tel. +373 855830

Credit foto:

Pagina 1: Nicușor Dan/Facebook
Pagina 2: Ion Chicu/Facebook
Pagina 5: Mădălin Necșuțu/arhivă personală
Pagina 7: Sergiu Tofilat/Facebook
Pagina 9.: Colaj foto: Sursa foto: conturile personale de Facebook

Opiniile exprimate în această publicație nu reflectă neapărat punctul de vedere al Friedrich-Ebert-Stiftung e.V. (FES). Utilizarea comercială a materialelor publicate de FES nu este permisă fără acordul scris al FES. Publicațiile FES nu pot fi folosite în scopuri de campanie electorală.

Mai 2025

© Friedrich-Ebert-Stiftung e.V.

Mai multe publicații ale fundației Friedrich-Ebert pot fi găsite aici: ↗ www.fes.de/publika_ionen

Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) este o fundație politică social-democrată germană, scopurile căreia sunt promovarea principiilor și fundamentelor democrației, a păcii, înțelegerii și cooperării internaționale. FES își îndeplinește mandatul în spiritul democrației sociale, dedicându-se dezbaterii publice și găsirii, într-un mod transparent, de soluții social-democrate la problemele actuale și viitoare ale societății. Friedrich-Ebert-Stiftung activează în Republica Moldova din octombrie 2002.

foreign policy association

asociația pentru politică externă

Asociația pentru Politică Externă (APE) este o organizație neguvernamentală angajată în susținerea procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană și facilitarea procesului de soluționare a problemei transnistrene în contextul europeanizării țării. APE a fost constituită în toamna anului 2003 de un grup proeminent de experți locali, personalități publice, de foști oficiali guvernamentali și diplomați de rang înalt, toți fiind animați de dorința de a contribui cu bogata lor experiență și expertiză la formularea și promovarea de către Republica Moldova a unei politici externe coerente, credibile și eficiente.